

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35,000 K

A mezőgazdasági kölcsön prolongálása

E hó végén vált esedékessé a gazdatársadalomnak nyújtott 90 milliárdos mezőgazdasági kölcsön visszafizetése s úgy értesülünk, hogy a pénzügyi kormány rendelkezéseket adott ki abban az irányban, hogy ez a visszafizetési határidő december 30-ig meghosszabbítható. Ennél üdvösebb és idősebb intézkedést csakugyan nem tehetett volna a kormány, a kiadós termés dacára is nehéz viszonyokkal küzdő gazdaközönség javára.

A fizetési terminus közelgése az elé a kényszerűség elé állította különösen a kisgazdákat, hogy a betakarított termést bármilyen értékesíteniük kelljen, csak hogy pénzt teremtsenek elő. Mert a ládájában már rég nincs bankó. A malmok élénk üzleti érzékükkel rátapintották a gazdák eme kényszerhelyzetére és egyöntetű elhatározással hetek óta abban dolgoznak, hogy a gabonaárakat minél alacsonyabb színvonalra lesüllyessék, mert természetesen nekik az az érdekük, hogy feldolgozandó készleteiket minél olcsóbb áron szerezhessék be. Most tehát a pénzügyminiszter jóvoltából módjuk nyílik a gazdáknak arra, hogy ne siessék el terményeik eladását és a három hónapi határidő kihasználásával kedvező áralakulásokat várhassanak ki. — Nem azt jelenti ez a megállapításunk, hogy mi a malmokat mostoha gyermekeknek tartanók és örömlükre szolgálna az, hogy számitásuk meghiusulnak. De viszont nem tartjuk igazságosnak és megengedhetőnek azt, hogy a gazdák kényszerhelyzetét ezek nyereszkeedésre kihasználhassák. Végeredményben a buzaárak leszorítás spekulatív működés, mellyel szemben a gazdák nehéz és fáradságos munka, igazságtalannak látnók tehát azt, hogy a verejtékekből a könnyű spekuláció húzza le a hasznót, ami a termelőket illeti. E nem szolgálna a termelés előnyére az a tapasztalat, hogy amire a gazda egy éven keresztül a földdel és az időjárás viszonytárgaival küzdök és kioldva reménykedik, egy kényszerhelyzet folytán idegen zsebekbe kerüljön. A malomiparnak meg van a maga jogális kalkulációja, amely normális áralakulások mellett is megfelelő polgári hasznót biztosít. Semmi szükség arra, hogy ez a gazdák rovására fokoztassék.

Igy hát örömmel üdvözljük a pénzügyminiszter üdvös intézkedését, mely különösen a kisgazdatársadalomban fog bizonyára élénk megkönnyebbülést és elismerést kelteni. Mert hisz tudvalevőleg ennek az osztálynak van legkevésbébb készpénziükje és így leginkább ez lett volna az időhaladék kitolása nélkül arra szorítva, hogy a helyzet által kényszerülve időelőtti és rossz áron válják meg az Isten áldásától

A Rothe Hilfe és a külföldi radikálisok jogtalan beavatkozási kísérlete Magyarországon belülyeibe

Hazugságokat és rágalmatokat állítanak a letartóztatott kommunisták bántalmazásáról - Rothe Hilfe sürgönyök Bethlen miniszterelnökhöz

Rakovszky belügyminiszter nyilatkozata

Budapest, szept. 29. A nemzetközi munkás segélyközpont bizottsága a következő táviratban fordult Bethlen István gróf miniszterelnökhöz:

„Négymillió csatlakozott kézimunkás és szellemi munkás nevében a nemzetközi munkás segélyközpont bizottsága tiltakozik az ellen, hogy politikai foglyokat a budapesti fogházakban bántalmazzanak és kínozzanak. A központi bizottság követeli a magyar kormánytól, vessen véget ezeknek a bántalmazásoknak, rendelje el a szigorú vizsgálatot a büntös rendőri közegek ellen és boesássa szabadon a letartóztatott munkásokat, elsősorban Rákosi volt népbiztost. Miután a politikai harc már 3 esztendeje lezárult, új üldöztetések és halálos ítéletek az egész kulturvilág lángoló felháborodását vonják maguk után.“

A táviratot a következők írták alá: Henry Barbusse (Páris), Weinstein (Newyork), Crawford (London), Beran (Prága), Missiano (Olaszország), Kruyt (Hollandia), Klara Zettkin, Georg Ledebourg, Münsenberg (Németország), dr Adler (Bécs) és Fournier (Páris).

Ugyanakkor távirat érkezett Berlinből a vörös segélyegylet Berlin brandenburgi kerületi értekezletétől is. Ez a távirat így szól:

„Utálattal és felháborodással értesültek Németország munkástömegei a védtelen szocialista és kommunista munkások tömeges letartóztatásáról és borzalmas megkínóztatásáról. A Vörös Segély Berlinben üléselő Berlin—brandenburgi értekezlete a legerélyesebben tiltakozik a budapesti rendőrség ama bánásmódja ellen, amelyet különösen Rákosi Máttyás elvtársával szemben gyakoroltak. Követeli a kínoztatások haladéktalan beszüntetését és a letartóztatott emberek szabadonboesátását valamint a felelős közegek megbüntetését. A vörös segély Németország munkástömegeit mozgósítani fogja a magyarországi rémuralom és a jogszegés ellen.“ (MTL)

Magyar politikai körök véleménye a Rothe Hilfe sürgönyökről

Budapest, szeptember 29. Politikai körökben ma este élénken pertraktáltak a miniszterelnökhöz intézett Rothe Hilfe-sürgönyöket és általában a következőket hangoztatták:

A legnagyobb eréllyel vissza kell utasítani minden jogtalan beavat-

kozási kísérletet az ország belső ügyeibe. Másfelől neveltséges ez a pöffeszkedő feltézés. Meg kell állapítani, hogy szemenszedett hazugságok és rágalmozások mindazok az állítások, mintha a letartóztatott kommunistákat, különösen Rákosit bántalmazzák vagy kínozzák volna. Rá kell mutatni arra, hogy maga Rákosi Máttyás jelentette ki az újságírók előtt, hogy a nyomozás és vizsgálat során egyetlen hajszála sem görbült meg és egy újjal sem nyultak hozzá. Az egész puccsot Magyarország megérágalmazására és befeketézésére akarják felhasználni ugyanazok a szervezettek, amelyeknek ilyen irányu munkájával a múltban is nem egyszer találkozunk.

Rakovszky belügyminiszter: a rendőrség a perrend szerint jár el

Budapest, szept. 29. Bethlen István gróf miniszterelnök a délelőtti folyamán felkereste Rakovszky István belügyminiszter és megjelent a miniszterelnöknél Marinovich Jenő főkapitány, Hetényi Imre főkapitányhelyettesel együtt. A tanácskozás hosszú ideig tartott s a belügyminiszter, valamint a kommunista-nyomozást vezető tisztviselők a tanácskozás során részletesen informáltak a miniszterelnököt a kommunistaszervezkedés ügyében lefolytatott vizsgálat eddigi eredményeiről és a szovjetpropaganda ellen fogantatosított preventív intézkedésekről.

A tanácskozás után Rakovszky István belügyminiszter fogadta munkatársunkat és a következőket mondta:

— A külföldi radikális közvélemény mindenképen úgy szeretné feltüntetni ezt az ügyet, mintha Rákosiék ártatlan barányok lennének, akikkel a budapesti rendőrség kegyetlenül bánik. Ha ezeket a külföldi lapokat csakugyan az igazság érdekelné és nemcsak a magyarelleses propaganda volna a céljuk, könnyen meggyőződhetnének, hogy a budapesti államrendőrök betartásával jár el Rákosiék ügyében. A bántalmazásokról és sérülésekről terjesztett történetek egyszerű kitalálások, amelyek csak a külföldi közvéleményt akarják ugatni és Magyarországon ellen hangolni olyanok, akiknek ez az érdeklük.

— A Rákosi-féle mozgalom rendkívül komoly szervezkedés volt,

amely kedvező talaj lett volna a kifejlődésre és ha a rendészeti hatóságok munkájukat csirájában el nem fojtotta volna, alkalmas lett volna az ország társadalmi rendjének újabb felforgatására.

— A külföldi államok, amelyekben kommunista-uralom még nem volt, szintén erélyesen védekeznek a bolsevizmusnak Oroszországból kiinduló felforgató törekvéseivel szemben. Magyarországon, ahol már volt bolsevizmus és azok az emberek, akik ezt egyszer megcsinálták, alnéven Kun Béla irányítása mellett óriási pénzekkel most ismét tanácsköztársaságot akarnak teremteni, kétszeres erőfeszítéssel kell szembeállni a bolsevizmus veszélyével. A magyar hatóságok valóban neveltségesek is tennek magukat, ha nem járnának el a leghigorúbban és ha figyelemre méltatnák a külföldi radikálisoknak azt a követelését, hogy a munkásokat azonnal helyezték szabadlábra.

— A magyar sajtó különben egy hanguan megérti és átérzi a helyzet komolyságát és épen elég lenne a külföldi radikálisoknak, ha figyelemmel kísérik a magyar sajtó állásfoglalását, hogy véleményük alkothassanak maguknak a magyarság határozottságáról, amellyel visszautasítja ezeket a felforgató szándékokat. Nagyon átlátszó jäték folyik itt Magyarországon ellen, amelynek a külföld sem fog felülni és még kevésbé fogják ezt a magyar hatóságok figyelembe venni. Arra a kérdésre, hogy milyen eljárás alá fogják vonni a bűnösöket, a belügyminiszter kijelentette, hogy ezt a bíróság fogja megállapítani. A bíróság és a vádtanács ki-szárólagos feladata, hogy leszöccszo, hogy milyennek minősíti a Rákosi és társai által elkövetett büncselekményt és ettől a minősítéstől függ az is, hogy milyen eljárás alá vonják a vádlottakat.

Megtalálták a kommunisták pénztár könyvét

Budapest, szeptember 29. A kommunista puccszervező Gögös Ignác lakásán megtalálták a jegyzőkönyvben is jelzett pénztárkönyvet. Gögös Ignác feljegyzései alapján ma a kora reggeli órákban 6 embert behoztak és őrizetbe vettek a rendőrségen, mert a jegyzetek szerint szervezési célra pénzt vettek át Gögös Ignáctól.

Párisban pesszimistikusan ítélik meg a német jegyzéket

Páris, szeptember 29. A német követnek kijelentései, amelyek a külni zóna kiürítésére vonatkoznak, Párisban politikai körökben rossz benyomást keltett. Ugy hiszik, hogy ez a jegyzék újabb nehézséget fog okozni. Mindazonáltal Briand kijelentette, hogy a logronai konferenciát nem halasztják el október 5-én.

Mencia Carnica bűnügyét holnap kezdik tárgyalni

Bécs, szept. 29. Holnap kezdik meg Mencia Carnica bűnügyének tárgyalását a büntetőtörvényszéken. Mencia Carnica május nyolcadikán lőtte le a macedon föderalisták vezetőjét Panicát. A bíróság elhatározta, hogy a politikai részt teljesen kikapcsolja és mellőzi azokat a tanukat, akik a merénylő mellett akarnak vallani. Panicai hívei mindent elkövetnek, hogy hangulatot keltsenek a vádlott nő mellett, akit otthon Macedóniában nemzeti hősként ünnepelek.

Kitüntetett ujhébertói tüzoltók

Budapest, szept. 29. A Gödöllőn 1911 május 27-ik napján kelt legfelsőbb felhatalmazás alapján a m. kir. belügyminiszter a tüzoltás és mentés terén 25 éven át kifejtett érdemes tevékenység jutalmazására alapított érdeméremet az ujhébertói önkéntes tüzoltóság kebeléből Aranyoss István parancsnok, Lakatos Sándor alparancsnok, Wacha József szakasparancsnok, Juhai János őrmester, Tőkés János őrmester, Zsihovszky Szaniszló őrmester és Várkonyi István őrsparancsnok részére adományozta.

Az „Esti Kurir” contra „Szózat”

Budapest, szeptember 29. Minő emlékeztető, Boros László az Esti Kurirban azzal vádolta meg a Szózatot, hogy védte és buzdította a gyilkosokat. A bíróság ezért az állításáért Boros Lászlót rágalmazás vétségében büntösként mondotta ki s hat heti fogságra és 5 millió korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügygel ma foglalkozott az ítéletábrá, amely előtt Boros védője a bizonyítás elrendelését kérte. A tábla úgy döntött, hogy a bizonyítási kérelemnek helyt ad és elrendeli az összes hivatkozott cikkek felolvasását. Ennek foganatosítására a tábla a főtárgyalást elasztotta.

Andrássy Gyula gróf erdőbirtokait elvették a romáknak

Kolozsvár, szept. 29. Andrássy Gyula gróf királyi erdőbirtokait végzetlenül kizsájtították az oláhok. A 30 ezer hold területen egytagban fekvő ősi fenyeveszt az állam veszi át. Az óriási erdőbirtokért 4 évig tartott a szívós harc, amelynek kimenetelére végül is a román kormány győzelmét hozta.

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ:

A Meteorologiai intézet jelenti: Hazánkban kevés kivétellel mindenütt esős volt az idő, sok helyütt viharos északkeleti szelek fújnak. Időpregnózis: Változókéony, szeles, hűvös idő várható még sok helyütt esővel.

Őszi tárlat Debrecenben

A Szinnyei-Merse társaság rendezi

Nagy művészi eseménye lesz Debrecennek a jövő hónapban. A legkiválóbb magyar művész társaság, mely Szinnyei Merséről, a világhírű magyar festőművészről vette nevét, október közepén a város háza nagytermében őszi tárlatot rendez.

A Szinnyei Merse társaságban a modern magyar piktúra legjobb neveivel, csupa világ-márkával találkozunk; a társaság tárlatai nemcsak művészi, de társadalmi események a fővárosban, a vernissageon találkat szokott adni a fő-

város előkelő társadalmá. A debreceni tárlat tehát nagy és élvezetes művészeti eseményt jelent, annál inkább, mert a kiváló művészek sorában ott találjuk Fényes, Csók, Vaszary, Rippl-Rónai, Iványi-Grünvald, Zádor István stb. neveit, akik mind külföldi tárlatok kitüntetettjei s világszerte elismerést szereztek a magyar művészetnek. Mindegyik művész festményeket s grafikai dolgokat állít ki. A tárlat iránt városszerte rendkívüli az érdeklődés.

Moszkvából fenyegetik Mayer János földművelésügyi minisztert

Budapest, szept. 29. Rendkívül nagy feltűnést keltett az a — Mayer János földművelésügyi miniszterhez címzett levél, amely Moszkvából több példányban érkezett Magyarországra és a paraszt szövetség nevében ítélik meg a magyar földművelésügyi kormányzatot, egyúttal bejelenti azt is, hogy a paraszt szövetség akciót indít a kormány ellen.

Mayer János földművelésügyi miniszter most kijelentette, hogy a levélnek nem tulajdonít nagy fontosságot. A moszkvai paraszt tanács szemrehányásait nem veszik komolyan a magyar kiszgaza köp-

viselőik, mert míg a kiszgázák önzetlenül dolgoznak népükért, addig azok, akik a parasztok apostolainak tolják fel magukat, az apostoloskodásukért a parasztság garasából szednek nagy összegeket, — különben is abból a boldogságból, amelyekben az orosz parasztság uszik, nem kérünk. Az, hogy mi milyen eredménnyel dolgozunk népünkért, annak elbírálása a magyar földműves társadalomra tartozik, amely az ilyen hivatlan prókátorokból nem is kér, sem pedig azokból az urakból, akik olyan multtal díszelkedhetnek, mint a moszkvai paraszt tanács tagjai.

Az erdélyi magyar-pusztítás

Kolozsvár, szeptember 29. Az erdélyi magyar párt széleskörű adatgyűjtést rendezett a kivándorlási ügynökségek garázdálkodásáról. A magyar párt mozgalma nem most kezdődött; már a brassói gyűlésen állást foglalt a párt a kivándorlási ügynökségek ellen és felvilágosítást kért a kormánytól, miért engedi meg a kivándorlási ügynökségek elszaporodását, miért szolgálatja ki a lakosságot ennek az embervásárlási foglalkozásnak s

miért nem vet véget a kivándorlási visszaéléseknek. A román kormány a magyar pártnak azzal felelt, hogy most újabb ügynökségeknek engedélyezett legszabadabb mozgást. — Eppen ezért a magyar párt most egy újabb akciót indít a kivándorlási ügynökségek garázdálkodása ellen és azt reméli, hogy ennek az elfárasznak az eddiginél komolyabb eredménye lesz.

Ujabb 2 és fél millió dollár jött a városoknak

Budapest, szeptember 29. A pénzügyminisztérium ma hivatalos távirati értesítést kapott Newyorkból a Speyer-bankházból, mely szerint a Bank újabb 2 és fél millió dollárt utalt át a pénzügyminiszte-

riumhoz a városok kölcsönének számlájára. Eddig is megállapítható, hogy a városi kölcsön jegyzése az amerikai piacon teljesen kielégítő módon folyik.

Rejtélyes bűntény a csónak házában

Szabadka, szeptember 29. Tegnap késő délután Ujvidéken borzalmas bűntényt fedeztek fel. Az Ujvidéki Danubia Evezőegylet csónakházában este fél 7 óra tájban egy újvidéki társaság ért be. Amint a csónakház küszöbére léptek, észrevették, hogy a csónakház ajtaja teljesen nyitva áll. A társaság két tagja bepillantott az ajtón és közvetlenül az ajtó mellett hatalmas vértócsát vett észre. A vértócsa

mellett egy elefántesont sátapálea feküdt. Malojnovics zentai kereskedő, a híres bácskai család tagja a botban felismerte apósának, Gabánszky újvidéki földbirtokosnak a tulajdonát. A nyomozás megindult, amelynek során kikallgatták Gabánszky földbirtokos fiát is, aki Malojnovics vallomásaival elhatárolta azt állítja, hogy a vértócsa mellett talált bot nem az édesapja botja, azt ő vala soha sem látta.

A szakértő biztonságával vásárolhat mindenki

Kardos László Debrecen, Kossuth-u. 9.
Alapítva: 1831. évben.
vászon, fehérneműk és kelengye üzletében.

Legnagyobb vászonüzlet

Jó minőség! Szabott árak! Nagy választék!

„En vagyok Mátyás király”

Budapest, szeptember 29. Tegnap este az Oktogon-terén szolgálatot teljesítő rendőrőrmester elé állott egy 20 év körüli fiatalember és rászólt:

— En Mátyás király vagyok, — kísérijen el Buda várába.

A rendőr a fiatalembert bevitte a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy veszedelmes ön- és közveszélyes elmebeteg. A mentők beszállították az angyalföldi fegyverházba. — Személyazonosságát még nem sikerült megállapítani.

Időgenek Debrecenben

A tegnapi nap folyamán többek között a Bika-szállóban a következők szálltak meg: Bárány F. Springer Jenő, Ilona, Mária és Róbert Páris, Ják Antal utazó Budapest, Haubelbauer Ferenc raktárnok Budapest, Wallentiny László hadnagy Budapest, Szigethy Ferenc utazó Budapest, Keeskemét, Wachtler Sándor Budapest, Albrecht kir. herceg Budapest, báró Pirret de Blyen szárnysegéde ő királyi fenségszolgálat Budapest, Schwarcz Miklós nagykereskedő Budapest, Bekk József utazó Budapest, Bernovits Imre utazó Budapest, Szántó Jenő utazó Budapest, Gros Lipót felügyelő Szerecs, B. Ujhelyi Tibor bírók Szakoly, Juhász Lajos utazó Budapest, Wildmann Rezső utazó Budapest, Gyenizse Balázs közgyám Kis kunhalas, dr Medvigy Gábor ügyvéd Budapest, dr Paiczner Tivadar ügyvéd Budapest, Reismann Ferenc bírók Kisvárdá, Braun László utazó Wien, dr Kuthy Miklós ügyvéd Budapest, dr Pöze István ügyvéd Budapest, Fehér László malomtulajdonos és népe Nagykőrös, Balkányi Béla bírók Budapest, dr Beckmann János ügyvéd Sárospatak, Hesselbeck Emil utazó Reinschild, Deuts Béla utazó Budapest, Wegmann Károly tisztviselő Püszgyarmat, Biró Zoltán utazó Budapest, Breuer József utazó Budapest, Soltész Oszkár utazó Budapest, báró Vay Sándorné bírók Budapest, Weinberger János utazó Budapest, Winter Ignác kereskedő Kassa, Wedwéd Frigyes gyáros Wandsdorf.

Budapestre vitik az aradi vértanúk szobrát

Ismeretes, hogy az aradi vértanúk szobrát, amelyet mes bontottak le Aradon, a román kormány felajánlotta Magyarországra számára. Jelenleg az emlékmű utraközben, kecskeméti várja, hogy hogy hazahozzák a mai magyar földre. Barabás Béla már intervegniált egy ízben, de eredmény nélkül, magyar részről eddig alig történt valami a terv keresztülvitele érdekében.

Most Doszkár Ferenc ezredes fáradozik azon, hogy a szobrot Budapestre hozathassa, illetve, hogy az ehhez szükséges pénzt előteremthesse.

Fáradozása — úgy értesülünk — sikerrel jár, mert a Hadviselték Szövetsége a kellő megértéssel és szeretettel tette magáévá az ügyet s bizottságot alakított az aradi vértanúk szobrának hazaszállítására. A bizottság Zala György szobrászművészt fogja felkérni elnökül és az ő vezetésével járnak el az illetékes magyar hatóságoknál.

A terv szerint előbb Budapesten, a Városi Színházban, később pedig az ország minden nagyobb városában művészi nivóju matinékat és hangversenyeket óhajtanak rendezni és az így előállított jövedelmekből fedezni a hazaszállítás és felállítás költségeit

A szabósztrájk

A munkásszakszervezetek titkára válaszol a „Debrecen” cikkére

Az audiatur et altera pars elvénél fogva közöljük Holló Jánosnak, a munkás szakszervezetek titkárának válaszát a szabósztrájkról szóló cikkre.

B. lapja szombati számában egy hosszabb közlemény jelent meg a szabósztrájkokról s ezzel kapcsolatban arra kérem, hogy az *egyenlő elbánás évc* alapján méltóztatásuk helyet adni az alábbi soroknak:

A cikk aláírója *Egy szakember* néven szerepel és sajnálattal kell kell megállapítani, hogy bár tárgyilagosan akarja ismertetni a tényeket, mégis csak mindent elfelejt felemlíteni, ami helyes képet adna a lefolyt és még mindig folyó mozgalomról. Bölezen hallgat arról, hogy a munkások és munkaadók között egy kollektív szerződés volt, amely mellett már 2 éve teljes békekességben éltek munkások és munkaadók s a munkások ezt a szerződést becsülettel betartották, dacára annak, hogy a szerződés megkötése óta az élelmiszerekben olyan mérvű drágulás mutatkozott, amelyet nem nagyon enyhített az utóbbi idők áresése. Ezt a megállapodást rugták fel a munkaadók azzal, hogy egyszerre 25 százalékkal akarták redukálni a 450.000 koronás átlagos heti béreket. Ez az eljárás azután annyira felbőszítette a munkásságot, hogy a később történt visszavonulás a munkaadók részéről a 10 százalékos redukálás alakjában már későn jött. A hangulat el volt mérgesedve.

És engedje meg, igen tisztelt „Szakember ur”, ha ide kapcsolom a szakszervezeti terror csődjéről szóló eszmefuttatást. A munkaadó urak közül azok, akik alkalmazottat tartanak, legnagyobb részükben elítélték ezt a 25 százalékos kiserletezést, botorságnak, elhárkodott ballépésnek nevezték, azonban mindegyik azzal védekeztek, hogy nem tehettek róla, mert oly nagy nyomást gyakoroltak rájuk a munkaadók egyesületében, hogy képtelenek voltak ellene fellépni.

Hát tetszik látni, nem jó a terrort emlegetni, mert tudjuk mi azt, hogy ebben a kérdésben a munkáltató szervezeteknek nem kell tanácsot kérni a munkás szakszervezeteiktől, a különbség csak az, hogy míg a munkás szakszervezetekben a bérharcoknál egyedül és kizárólag az érdekelte munkások döntenek, addig a munkáltató egyesületekben minden felelősség nélkül kezdeményezik a bérharc kitörését azok, akiknek nincs alkalmazottjuk s így a sztrájk őket nem érinti.

Egyébként is nagyon érdekes szerepük van a munkások és munkaadók viszonyában ezeknek az alkalmazott nélküli kis munkaadóknak. Amikor béke van az iparban, akkor az alkalmazottakkal dolgozókat nagy munkaadók tele vannak ellenük panasszal, hogy oly olesóért vállalják fel a megrendeléseket, hogy veszélyeztetik vele a nagy munkaadók létét. Viszont, ha harc van az iparban, akkor meg a munkásokat keressik el ezek a kis munkaadók, mert egyszerűen leülnek a segítők helyére s ilyenkor nagy és kis munkaadók bölezen megértik egymást, egészen a sztrájk befejezéséig.

Amint hogy most is megértik egymást, mert abban határozottan tévedni méltóztatik, hogy a sztrájk már be van fejezve s abban még inkább, hogy a szakszervezeti terrornak is vége van. Mert a szakszervezeti terror alatt a munkaadó urak s így cikliró ur is a szakszervezeti

vezeti egységet gondolja. Ezt az egységet még egy elbukott harcnak sem sikerül megbontani a munkások között s a munkások a jövőben is együtt maradnak s szívesen látják, ha ez az egység a tulsó táborban is helyreáll. Cikliró ur örül a 8 órás munkaidő „halálának”. Korai az öröm. Ha igazán szakember a cikliró, tudnia kell, hogy a tulhosszu munkaidő aláássa, eltemeti a munkás egészségét s az emberi kapzsiságra és önzésre épített termelés tönkre teszi a munka minőségét és kifejezetten a szabóiparban silánnyá teszi az elkészített munkát. Az a munkás, aki oda haza a munkaadó ellenőrzése nélkül dolgozik, annak kevés kivétellel az a legfőbb gondja, hogy a ruhát minél hamarabb s minél kevesebb fáradsággal összecsapja. A vasalásnál mindent el lehet tün-

netni, legfeljebb a megrendelő el-mékedhetik egy pár hét múlva a drága és rossz munkáról. Nagyon ajánljuk cikliró urnak, hogy érdeklődjön egy-két munkaadónál, a kik a bérharc alatt kiadták a munkát otthon elvégeztetni. Tessék csak megérteni, hogy a munkások nem akarnak a „szakszervezeti terror” alól felszabadulni, mert ők tudják, hogy mit jelent nekik a szakszervezet, amikor visszapillantanak arra az időre, amikor napi 16 óra volt a munkaidő s keresményük nem volt nagyobb, mint ma, ellenben a munkateljesítményük is csak annyi volt, mint ma. Ennek az a tanulsága, hogy a hosszu munkaidő még a munkaadónak sem előnyös.

Holló János,
a munkás szakszervezetek titkára.

Báthory Kálmán a ref. egyház gondnoka meghalt

Hivatalos utja közben meghalt és pár hetes súlyos betegség után meghalt

A debreceni református egyháznak gyásza van. Meghalt a 15 éve gondnoki teendőket ellátó Báthory Kálmán. A vidám kedélyű, mindig jó hangulatban levő öreg urat igen sokan ismerték és tisztelték.

Báthory Kálmán Hosszupályiban született, atyja református pap volt. Iskoláit Debrecenben végezte. Biharmegyében, Hosszupályiban községi jegyző volt, innen jött a debreceni egyházhöz gazdasági gondnoknak. A háboru alatt mint hadnagy szolgált a hármás honvédeknel. Több mint egy évig volt a szerb és román fronton.

Az egyháznak 15 éve volt gondnoka, jóra való, derék hivatalnokembernek ismerték, aki mindég jó-

kedvvel dolgozott. Hivatalát buzgalommal látta el. Legutóbb a tanyákra járt és ebben az utjában az esős, nedves időben meghült, tüdőgyulladást kapott és 5 hét óta tartó súlyos betegség után tegnap éjjel egy órakor halt meg.

Báthory 53 éves volt s négy gyermek maradt, kik közül kettő még otthon volt. Buzgó tagja volt a debreceni Függetlenség Körnek és a Gazdakörben jegyzői tisztet töltött be.

Temetése holnap délután 3 órakor lesz a Hatvan-utca 1. sz. alól a Püspöki-palotából. Dr. Baltazár Dezső püspök fog imádkozni Báthory Kálmán koporsójánál.

Hangversenyszezon Debrecenben

Világhírű művészek, fényes hangversenyek

Debrecen zenei életének nagy-szerű fellendülése országosan ismert. Nem érdektelen tehát, ha el-soroljuk zenekedvelő olvasóinknak, hogy milyen hangversenyekre számíthatnak ebben az évben.

Október - november - december, a hangversenyek igazi szezonja. Debrecenben csak két helyen szoktak koncertet rendezni: a városi Zeneiskolában és a Bika dísztermében. A koncertrendezés bizony sok költséggel jár. Megérdeklődtük a Bikában, mi egy hangverseny előzetes költsége: A Bika díszterme, fűtés, világítás

jegyszedők, rendfentartás cca 50 aranykorona; rendezési díj kb. 30 aranykorona; zeneszerzők egyesülete díja 40 aranykorona; plakátok, jegyek, nyomtatvány, hirdetések 150-200 aranykorona; vagy is az előzetes költség kb. 600-650 aranykoronába, illetve 9-10 millióba kerül.

A művészek honoráriumai változó. Legtöbbször fix összegben, dol-

lárban szabják meg. — Saljapin, a világhírű orosz énekes 180 milliót kér egy estéért; Hubermann 1000 dollárt vagyis 72 milliót; Rubinstein Erna kb. 250 dollárt vagyis 18 milliót; a filharmonikusok egy estére 40 milliót utiköltség s ellátással. — 150 dollár vagyis 10 millió a legkisebb honorárium. Egy zene-est összköltsége a Bikában adókkal együtt 20-50 millió. — A közönség nem is képzeli, micsoda munka és fáradsággal jár egy concert-rendezés.

Az idei szezon *Höchtl Margit* zongoraművésznő nyitja meg. Október 5-én a Zenedében Höchtl Margit hangversenyén a debreceni zenei és társadalmi elite szokott találkozni. Október 16-án *Farkas Kálmán-Zathuretzky-Dientzl* concert (Füredy F. Gusztáv rendezése) — Azután a szezon legkiemelkedőbb zenei eseményei, a Debreceni Zenekedvelők Köre hangverseny-ciklusa első része következik egymásután. Az izléses fekete-piros

plakátok szerint október végén *Szigeti József*, Hubermann méltó versenytársa, a Párisban élő nagy magyar hegedűművész; novemberben *Földessy Arnold*, Casals mellett a legnagyobb élő csellóművész, kit most hívtak meg a berlini Hochschulehoz, ugyanolyan megbízással, mint egykor Dohnányi Ernőt; decemberben *Stefániai Imre*, a Madridban élő, körülrajongott nagy magyar zongoraművész játszanak a Kör tagjainak, akik 150-200.000 koronáért kapják öt-hat világhírű művész hangversenyét.

Még az 1925. év folyamán más két nagy zenei esemény lesz Debrecenben. December 4-én *P. Nagy Zoltán* zeneszerző, a zeneiskola igazgatója szerzői estje. Ezuttal, óriási sikert aratott dalai vonósnégyese és zongoradarabja után, a voltális zene terén mutatkozik be a debreceni közönségnek. — Az est egyik szenzációja a 300 tagu vegyes kar által előadandó gyönyörű nemzeti ének lesz, melynek szövegét Hoór-Tempis Erzsébet, ez a kiválóan intelligens, széphangú énekesnő énekelte. November közepén pedig a Budapesti Filharmoniai zenekar jön le Debrecenbe *Tittel Bernát* vezényletével. Mi so mutatja jobban Debrecen fejlett zenei életét, hogy ez évben immár negyedik estén szerepel a zenekar, mely a Zenekedvelő Kör égisze alatt februárban 2, májusban 1 nagyszerű concertet adott. Az 54 tagu nagyszerű zenekar most *Füredy F. Gusztáv* rendezésében fog szerepelni. — Szé van még *Földes Bandi*, a 8 éves csoda-gyermek; továbbá *Rubinstein Erna* concertjéről; valamint a színházban tartandó Mozart operaciklusról, mely egyedül az igazgatótól függ. — Debrecen közönségének tehát bőven lesz zenei élvezetben része.

Nagy székeley estély a Bikában

A Debreceni Székely Társaság f. év november 14-én este, műsorral, táncal egybekötött estélyt rendez a menekült székeley ifjak felségelyezésére, a tanulmányaik folytatásának lehetővé tételére.

A tegnap este megtartott értekezleten dr. *Darabó Jenő* egyetemi tanár, a Székely Társaság elnöke megadta az alapvonalakat az estély megrendezéséről, kifejtve, hogy propaganda célja van az estély megrendezésének, a menekült, kiüldözött székeley ifjak kétségbeesett helyzetének feltáráására és enyhítésére.

Az estélyen szerepel a Máv. filharmonikus zenekar, amely az estély fénypontja lesz, hisz ismeretes mindenki előtt a zenekar elsőrendű volta. Lesz előkép, bálkirálynőválasztás, több művész és művésznő énekszámokat ad elő és még sok jó szám tarkítja a műsört.

Az estély védnökei és védnöknői a menekült székeley társaság elnökei, Debrecen város notabilitásai lesznek, akik már előre is biztosítják az estély sikerét.

A gyűlésen még sok indítvány hangzott el, amelyek különféle módokon óhajtják megoldani a menekült és otthon nyomorú székeley ifjak helyzetét.

Erész magyar fonban
Hire jár már annak:
Nincs a kerek földön
Párja FEUERMANN-nak
Böründöt, retikült,
Vagy utikazettát,
Mindent legelősből
És a legjobbat ad.
PIAC-UTCA 44. SZ.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek
sejlemek, divatjanelek és mindenféle
OSZI DIVAT UJDONSAGOK naponta érkeznek,
Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísérsni.
Aszódi és Róth divatruház
A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító.
Tisztviselőnek 3 százalék kedvezmény.

Hírek

Eltemették Békés Putyikát

Borongós szeptembervégi nap, a temetőben szomorú barátok, sír-
semű nének, búcsú dlnak körül
egy kis sirt. Fehér krizantémok,
kék nefelejts, ibolya, szegfű, róza
borítja a kis koporsót. Angyalok
temetnek. — Komoran száll a pap
hája, fájdalmas a búcsú dal is.
A megtört szívű anyával, apával
együtt zokog a részvét. Az őszi dél-
tán mintha még borongósabb len-
ne. Lassan lehullanak egy kis ko-
porsóra a göröngyök. Eltemették
Békés Putyikát. Az anya újultan
ragyott a friss hantra.

— Az Egyetemi Vivó Club
(DEAC) felkéri midazokat, akik
tagjai gyanánt jelentkeztek, vagy
beakarnak lépni a clubba, hogy ok-
tóber 2-án 6 órakor az Egyetemi-
Kör helyiségében tisztújító közgyű-
lésre megjelenni sziveskedjenek. —
Az Elnökség.

— Képesített kőművesek figyelmé-
re! Felkértem az összes képe-
sített kőműves mesterek, hogy ok-
tóber hó 1-én este 6 órakor, az Ipar
testület kistanácsstermében tartandó
szakosztályi ülésen saját érde-
kükben megjelenni sziveskedjenek.
Tárgy: forgalmi-ügy és a Szövetséget
alapszabályainak ismertetése.

— Haldózás. A Calcium Kő- és
Agyagipar Részvénytársaság igaz-
gatósága, felügyelőbizottsága és
tisztviselőikara mély megilletődés-
sel jelenti a társaság műszaki igaz-
gatójának: dr. Szász Ernő vegyész
mérnök urnak 1925. évi szeptember
hó 29-án, délelőtt Budapesten
történt elhalálását. Az elhunyt
nagy képzettségével, kitűnő képes-
ségeivel, lelkes buzgalomával, fárad-
hatatlan odaadással, mintaszerű
beosztatással szolgálta vállala-
tunk érdekeit és működésének ide-
je alatt társaságunk körül elévül-
hetetlen érdemeket és soha nem
múló emléket biztosított magának.
Emlékét hálás kegyelettel fogjuk
megőrizni.

— A Tiszántúli Ipar és Kereske-
delem című ipari, kereskedelmi és
közgazdasági hetilap megjelenése
elő nagy várakozással tekint nem-
csak Debrecen, hanem az egész érde-
kelt közönsége. Ez érhető is, mert
hiszen az első komoly megmozdu-
lás ez arra nézve, hogy a Tiszántúli
egész ipara, kereskedelme és köz-
gazdasága végre életjelt adjon ma-
gáról, hogy megmutassa azokat a
nagy és rendkívül értékes erőket,
amelyeket magában rejt. Ez a heti
lap meg fog szolgáltani mindenkit,
aki csak a Tiszántúli ipari, kereske-
delmi és közgazdasági életében sze-
repet játszik, úgy fog készülni,
hogy minden iparosnak, kereskedő-
nek, vállalkozónak, közgazdasági
embernek, ipari és kereskedelmi
jogásznak nélkülözhetetlen lesz. —
Eznek a hetilapnak igazán hasznát
fogja látni minden iparos, keres-
kedő és gazdasági ember, a saját
érdeke tehát, hogy minden erejével
támogassa. A Tiszántúli Ipar és Ke-
reskedelem első száma e hét végén
fog megjelenni. Aki szivesek vol-
tak vállalkozni, hogy a lapra elő-
fizetéseket gyűjtsenek, a megrendelő
si lapokat szolgáltatassák be mielőbb
a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem
kiadóhivatalába (Ref. egyházi bér-
palota, az Ingóságkövetítő he-
lyiségében).

Egy perc alatt végzett a hóhér Luxics Józseffel

Utolsó szava: Imádkozzon az áldozatokért is. Isten velük -
Hogy folyt le az akasztás

Budapest, szeptember 29. Tegnap
reggel kilenc órakor végezték ki a
budapesti gyűjtőfogház udvarán
Luxics Józsefet, a kétszeres rabló-
gyilkost, aki 1924 június 19-én este
szekercecsapásokkal megölte a 28
éves dr. Simán Endre ujságíró, va-
lamint annak hatvan esztendő-
édesanyját, Simán Istvánnét, szü-
letett Szakács Lenkét. Két rend ru-
háért ölt meg Luxics József két
embert. Csak a ruhákat rabolta el,
pénzt, órát, ékszereket, amik ott fe-
küde az asztalon, észre sem vette.

Ma reggelig a pestvidéki törvény-
szék fogházában virrasztott Lu-
xics József. Nála volt a katolikus
lelkész, akivel együtt imádkozott.
Reggelig virrasztott. Semmi kíván-
sága nem volt. Hét órakor két fegy-
veres fogházőr kísérte őt ki a Mag-
lódi-uti gyűjtőfogházba. Földszin-
tes fogdában helyezték őt el, ahol
minden izgalom nélkül várta halá-
los óráját.

Kilenc óra előtt néhány perccel
felvonul a bíróság. Heppes Ferenc
dr. királyi ügyész, Bogusich László
dr. törvényszéki bíró, aki Leitner
tanácselnök helyett jelent meg.

Az akasztófa alatt ott ödöngenek
a hóhérok. A 65 éves Gold Károly
sápadtan, elgondolkodva áll egy
helyen, hátrateszi kezét. Az előbb
jött ki a síralomházból, ahol meg-
tekintette az elíteltet. A két segéd,
Rácz János postai telefonszerelő és
Balázs Pál, a színházi díszletmes-
ter egykedvűen várakoznak. A fog-
ház nagy órája épen kilencet kon-
dit, amikor felállott dr. Bogusich
László törvényszéki bíró rövid
pár szóval elmondja:

— Luxics Józsefet halálra ítél-
ték, a kormányzó ur a kegyelmi
kérvényt elutasította.

Rövid szünet, kimondja a paran-
csot:

— Felhívom az őrszemélyzetet,
hogy vezessék elő az elíteltet.

Ugyanebben a pillanatban hihe-
tellen nyugalommal és fölényes
magatartással kilép a virágos
gyepre négy fogházőr kíséretében
a haláraitelt. Az arca rózsaszínű,
az ajka vépiros, feje teljesen ko-
paszra van nyírva. Fölényesen néz
körül a nézők seregén. Mosoly ül
az arcán, amikor a bitófa elé állít-
ják. Kissé nehézkes, lompos mozdul-
atokkal, hánveveti módon figyeli,
hogy mi történik. Luxics József
szemlélődése csupán pillanatokig
tart, amikor feláll hajdanfővel az
ügyész és hangosan szól:

— Felhívom az állami illetékvége-
hajtót, hogy hajtsa végre a halálos
ítéletet!

Luxics József mosolygva a szá-
jába harap. Felállítja a számoly-
ra és amíg Gold Károly felsiet a

bitófához támasztott létrára,
még mindig fölényes Luxics Jó-
zsef hangosan megszólal:

— Volna egy pár szavam. Sza-
bad? — kérdezi higgadtan.

Csak akkor sáppad el, amikor az
ügyész tagadólag int. Pár pillana-
tig tűnődik a bitófa számolyán Lu-
xics József. A pribékek éppen a lá-
bát készülnek összekötözni, amikor
erős rántással kiszabadítja magát,
hátrafordul a hivatalosan kikül-
dött római katolikus lelkész felé,
aki miután megcsókoltatta vele a
feszületet, a bitófa mögé lépett. —

Megint hangosan így szól Luxics:

— Imádkozzon az áldozatokért is!
Halálos sápadt lesz, elszederjese-
dik az ajka. Kilenc óra egy perc
van. A hóhér a nyakába teszi a kö-
telet és ekkor megint felkiált:

— Isten velük!

Fent a bitófa tetején Gold Ká-
roly két kézzel betapasztja szemét
és száját. — Lent erős rántással, az
összekötözött lábakat egy vasesi-
gán keresztül fűzött kötéllel, neki-
feszült lábakkal huzzák a hóhére-
gedek. Szinte ropog az egész test.
A nyakesigolyát nem törte, nem
emelte ki Gold Károly. A feszülő
kötelek fojtogatják a haláraitelt-
et, akinek az arca elkékül, a lába
és keze, a feszülő kötelek ellenére,
megremeg. Ebben a pillanatban a
létrán álló hóhér elengedi az oldal-
ra billent fejet, fehér kendővel le-
takarja. Dermesztő esend. A kivég-
zés alig tartott egy percig. Kilenc
óra négy percekig kigombolják az
áldozat mellén a ruhát és hallgató-
esővel odalép dr. Gyulai tanárse-
géd. A haláraitelt még él, tapogat-
ják a pulzusát. Az orvosok több-
ször megvizsgálják. Kilenc óra 14
percek Gyulai tanársegéd az
ügyész elé lép:

— Jelentem, hogy kilenc óra 14
perckor a halál bekövetkezett.

Egy félórát maradt még a bitó-
fán Luxics József, az előirt szabá-
lyok szerint. Azután megoldozták
a köteleket, fogházőr kíséretében
két darócruhás fegyenc hullaszállí-
tó kosarat hoz. A halál bekövetke-
zése után két órával felboncolták a
törvényszék orvosai a halottat, a
melynek hullájáért senki nem je-
lentkezett. A temető árkában han-
tották el.

— Széngázmérgezés. Jég József
19 éves vasöntőtanuló a Gázgyár-
ban volt alkalmazásban. Tegnap
este az egyik kazánnál a nagy erős
fűtéstől széngázmérgezést kapott
és eszméletlenül esett össze. A men-
tőket az esetről értesítették, akik
azonnal kivonultak. Mesterséges
léggéssel eszméletre térítették. Már
semmi baja.

Kedélyes hangulatot

Nekem legkedvesebb:

az autódán

egy csöze

Meinl-kávét

MEINL GYULA R.T. Ferencz józsef-ut 59. szám.

teremt a családi kör-
ben, amikor a háziasszony az
illatozó, párolgó

MEINL-KAVÉT

a reggeli asztalra teszi.

A Meinl-cég fiókjületeiben na-
ponta frissen pörkölt kávét
vásárolhat.

MEINL GYULA R.T. Ferencz józsef-ut 59. szám.

A browning

Valamikor együtt ültünk az is-
kola padjában. Később együtt rőt-
tuk a debreceni utcákat. A háboru
forgatagában egyenruhában kü-
döttük végig a harcterekeket. Aztán
jött a nagy összeomlás. Pajtáskám
mindenütt együtt voltunk. Amikor
végre újra kitisztult az ég, vakító
fehér plastromokban, nagyszerűen
vasalt frakkokban jelentél meg a
bálterem csillárai alatt. Szeretted
az életet. Cigány, pezsgő, szép asz-
szony. — Emlékszem rád. Egyszer
asztán egy őszi délutánon a szana-
tóriumban kerestelek fel. — Köhög-
tél. — Fehér volt az arcod, sápadt
volt a kezed. Kibuggyant a vér szá-
jodon. — En már tudtam, hogy baj
van veled. Pajtáskám! En már tud-
tam, hogy a halál elküldte hozzád
névjegyét. De te nem akartál tudó-
mást venni az egész ügyről. Nálad
az élet egy kis epizódnak számí-
tott. Te csak továbbra is fogtad a
pezsgős poharat a kezekben, csak a
nótád változott meg a cigány hur-
ján. Emlékszel rá?... Tavaly
már egyszer egy egész héten át a
Beethoven gyászindulóját muzsi-
káltattad magadnak.

Néha, de csak néha, idegesen
vibráltak újaid a kártya lapjain
és talán már újra ember lettél vol-
na, ha nem kellett volna szádhhoz
emelni a zsebkezdődet. De ez a
zsebkezdőmelés aztán, sajnos, na-
gyon gyakori vendég lett nálad.
Vasárnap este még láttalak sétálni
a fasorban két szép kis leánykával
és aztán haza mentél vacsorázni.
Aztán elmosolyogtad magad, meg-
igazítottad a frizurádat és elmen-
tél hazulról. A reggel vetted haza.
Hét óra reggel volt, amikor édes-
anyádnak kezét csókoltál. És ak-
kor leaktál feküdni. De te újra el-
mosolyogtad magadat és elővetted
browningodat. Kínéztél az ébédő
felé, csókot intettél anyádnak és
asztán homlokodhoz igazítottad re-
volveredet. Aztán egy dörrenés....
a többire már nem emlékszel. Te
itt hagytál bennünket. Orvos, rend-
őri szemle, ez már a mi dolgunk
volt. Holnap temetünk. — Bor-
zasztó amit csináltál. De neked volt
bátorságod a halállal szemben az
utolsó sótkimondani. Önként men-
tél és nem ő vitt el. A fájdalom és a
könnyek a micink maradtak. —
Búcsúsom tőled barátáid nevében.
Szervusz óraem. Pihenj esőnde-
sen....

(Carry.)

— Motorkerékpár-kiállítás. Az
angol Royal Enfield motorkeré-
párüzem budapesti vezérképvisele-
te kiállítást rendez Debrecenben.
A kiállítás tegnap délelőtt nyílt
meg az Arany-Bika halljában,
ahová az egész nap folyamán sü-
riün érkeztek az érdeklődők. A kiál-
lításon ezidőszent 7 gép van köz-
szemlére kitéve, melyek közül há-
rom New Imperial, négy pedig
Royal Enfield-kerékpár Valamennyi
nyí a legújabb, a legmodernebb
típusú gép s közülök bármelyik ki-
válóan alkalmas a legnehezebb
túrautakra is. A kiállított gépek
iránt állandóan nagy az érdeklő-
dés s többen vásárolni is akarnak
közülök. A gépek ára 19 millió ko-
ronán kezdődik, míg a legkiválóbb
motorkerékpár mellékkecsival 45
millióba kerül. A kiállítás, ame-
lyet Wollemann István, Paul József
és Halász Károly rendeznek, körül-
belül egy-két, sőt esetleg három hé-
tig lesz nyitva.

x Dr. Halász László ügyvéd iro-
dázát Kálvin-tér 11. sz. alól Piac-
utca 41. sz. alá helyezte át.

x Thatsz-nyomda és papírkeres-
kedés, Bika-szálloda mellett, közöl
bármilyen nyomtatványokat izlé-
ses kivitelben, jutányos áron

Sport

Keletmagyarország Sportévkönyve

címekkel gazdag tartalmu sport-almanach jelenik meg. A körülbelül 250 oldalas sportévkönyv beszámol a kerület elmúlt esztendejének minden sporteseményéről, ezenkívül számos művésznyomásu fényképet és karikatúrát közöl.

A sportévkönyvet *Ujjfalussy Gyula* hírlapíró több Keletmagyarországi sportíró és tudósító közreműködésével szerkeszti.

A könyv szerkesztése egészen új utakon halad, a célja, hogy az olvasó ne csak megbízható, pontos sport-kritikát kapjon, hanem szóra koczson is. Éppen ezért a könyvet, a kerület minden sporteseményét felölelő történelmi összefoglaláson kívül, *sport-karikatúrákat és fényképeket tartalmaz.* A könyv külön fejezetben mutatja be a legjobb eredményeket elért atlétákat s azokat a lelkes sportbarátokat, akik a kerület sportjának fejlesztésén munkálkodnak. *A sport-karikatúrákat a legnépszerűbb magyar karikaturisták rajzolják.*

A könyv a Tiszántúli Hírlap R. T. lapkiadóvállalat (Debrecen, József kir. herceg-utca 1. szám, Telefon 7-88, 7-89.) nyomdájában készül. A sportévkönyv előfizetési ára: 40,000 kor. Belföldi ára: 50,000 korona.

A szezon érdekes fordulója. kerül vasárnap lejátszásra, amelyek döntő befolyással lesznek a bajnokság őszi fordulójának kialakulására. A DTE nagyérdemű sporttelepén kettős mérkőzés lesz: — DEAC—DTE, BUSE—DVSC.

Különös érdeklődés előzi meg a BUSE—DVSC mérkőzést. A BUSE biztosan nyerte eddigi három mérkőzését, de nem vesztett pontot a DVSC sem. A két csapat találkozása mindenesetre nagyban tisztázni fogja, hogy melyik csapat kerül az őszi fordulóban a bajnokság élére.

Erdekes match lesz a DEAC—DTE találkozás is. A két csapat minden alkalommal izgalmas mérkőzést vívott és bizonyos, hogy ezúttal is érdekes sportot fog nyújtani a két csapat találkozása.

A DKASE Ügető-téri sporttelepén a múlt évi bajnokság II. és III. helyezettje, a DKASE és NyTVE fognak mérkőzni. A NyTVE erősen igyekszik, hogy múlt évi pozícióját visszahódítsa, viszont a DKASE-nak is érdeke a pontszerzés.

Mindenesetre a két csapat találkozása élvezetes és szép sportot fog nyújtani.

Mégis meg lesz az Észak—Kelet mérkőzés.

Sok huza-vona előzte meg a két szomszéd kerület serleg-mérkőzését. Először a két kerület között támadt anyagi differencia Észak magatartása miatt, majd a Szövetséggel különbözőt össze az északi kerület. A szövetség megtorló intézkedései mégis megfontolásra késztették az északi kerületet, amely most már kifizeti a keleti kerületnek is a tartozását, sőt a szövetségtől is boccsanatot kérték. Ezek után sor kerülhet az Észak—Kelet serleg-mérkőzésre is, amelyet most már október 18-án fognak lejátszani Debrecenben a DKASE-pályán.

Emberöléssel vádolt család a debreceni törvényszék előtt

Bartha József 20 éves, ifj Bartha János 19 éves hajdubagosi legények állottak tegnap a debreceni törvényszék Serly tanácsa előtt, — szándékos emberölés büntette miatt, míg apjukat: id Bartha János 47 éves földművest bűnsegédi és bűnrészesi minőségben vonta felelősségre a bíróság.

A vádirat szerint 1925 január hó 30-án a hajdubagosi Bartha portán id Bartha János szomszédjával Oláh Sándor gazdálkodóval dülakodott. Az udvaron fát vágó Bartha fiuk látván, hogy apjuk veszélyben van, odarohantak és az apjuk által lefogott Oláh Sándort addig verték a kezükben levő fészével, míg az holtan össze nem rogyott.

A tegnap megtartott főtárgyaláson mindkét fiu úgy vallott, hogy Oláh Sándor régi haragosa volt az édes apjuknak és a gyilkosságot megelőző napon azt kiáltotta át a Bartha portára: „Gyere ki Bartha Jankó, kuka volt az apád és te is az vagy!”

Határozottan állítják, hogy az édes apjuk nem biztatta őket, hogy verjék Oláh Sándort, maguktól tették azt, de nem akarták megölni.

Id Bartha János úgy vallott, miszerint a gyilkosság előtt egy nappal Oláh Sándor mindenféle gorboságokkal illette őt. Ismerve Oláht, nem választott neki, hanem csendőrkért ment.

— *Azért nem akartam vele birkózni, mert az örök életben szivány, rabló, betyár volt!*

Elnök: Hogy érti ezt?

— Ugy kérem, hogy minden hónapban megverték a csendőrök, a kommunizmus alatt kommunizált, a háború alatt 2 kereskedőt rabolt ki. Nyolc évig ült ezért Vácon.

Elnöknek további kérdésére, — hogy igaz-e, miszerint egyszer felakasztotta magát ura kibírhatatlan viselkedése miatt, az asszony bevallotta, hogy egyszer tényleg felakasztotta magát, de a férje még idejében elvágta a kötelet. Végül így fejezte be vallomását: „Méltóságos törvénybíró ur, hat gyermekem van és úgy állok, mint a templom egeré”.

Dr Kőrössy Kálmán ügyvéd, aki a tegnapi főtárgyaláson a három vádlott védői szerepét töltötte be, arra való hivatkozással, hogy a megölt Oláh Sándor az egész bagosi környék réme volt, 2 rabló-gyilkossági kísérlete miatt 8 évet ült, a kommün alatt pedig többek között egy egész zsák ceruzát harácsol s mivel mindezt tanukkal bizonyítani kívánja, a bizonyítás kiégyeztetését kérte.

A bíróság helyt adott a kérelemnek, amennyiben elrendelte a bizonyítás kiegészítését, egyben a légió számba menő új tanuk beidézését. Az új főtárgyalás határidejéül október 21-ét tűzte ki a bíróság.

Eppen a forradalomkor engedték hazá.

Elnök: Dirigált valamit Oláh a kommün alatt?

— *Nem dirigált az kérem, ő csak magának dolgozott; hozott az haza lovat, szekeret, juhot, lisztet, szalonnát, egyszer meg egy egész zsák ceruzát.*

Özvegy Oláh Sándorné tanuval-lomásában elmondta, hogy neki Oláh második férje volt; 1920-ban ment hozzá 2 gyerekkel; Oláhnak első feleségétől 3 gyereke volt; a kettőjük házasságából egy gyermek származott, úgy, hogy most 6 gyerekkel maradt özvegyen, fillérenyi pénz nélkül.

Elnöknek arra a kérdésére, hogy milyen élete volt új férje mellett, így válaszolt: „jó életünk is volt, meg rossz is”.

Elnöknek további kérdésére, — hogy igaz-e, miszerint egyszer felakasztotta magát ura kibírhatatlan viselkedése miatt, az asszony bevallotta, hogy egyszer tényleg felakasztotta magát, de a férje még idejében elvágta a kötelet. Végül így fejezte be vallomását: „Méltóságos törvénybíró ur, hat gyermekem van és úgy állok, mint a templom egeré”.

Dr Kőrössy Kálmán ügyvéd, aki a tegnapi főtárgyaláson a három vádlott védői szerepét töltötte be, arra való hivatkozással, hogy a megölt Oláh Sándor az egész bagosi környék réme volt, 2 rabló-gyilkossági kísérlete miatt 8 évet ült, a kommün alatt pedig többek között egy egész zsák ceruzát harácsol s mivel mindezt tanukkal bizonyítani kívánja, a bizonyítás kiégyeztetését kérte.

A bíróság helyt adott a kérelemnek, amennyiben elrendelte a bizonyítás kiegészítését, egyben a légió számba menő új tanuk beidézését. Az új főtárgyalás határidejéül október 21-ét tűzte ki a bíróság.

Értesítem **ugy a helybéli, mint a vidéki úri hölgyközönséget, hogy a közismert**

rőfős és divatáru

üzletemet fővárosi áruházak mintájára átépítettem és ezzel egyidejűleg

kész női és leányka kabátok

valamint saját készítésű női és leányka ruhák, alj, blous és pongyolákat is bevezettem. — A t. hölgyközönség kényelmére, ezen **külön mértékosztályt** is létesítettem, ahol a fentebb cikkekkel kapcsolatosan **egyszerűbbtől a legkomplicáltabb kivitelig mérték utáni rendelésre** is elkészülhetnek. — Különös figyelemmel arra, hogy a legkényesebb izlés kielégítését is biztosíthassam, áldozatot nem kimélve, ezen osztály vezetésére a jó izléséről és tervezőképességéről elismert sógornómet

Hegedüsné Csengeri Julia urnót

sikerült megnyernem. — Helyiségemben külön erre a célra kényelmes próba és társalgókban minden idénynek megfelelő legújabb divatlapok állanak a hölgyek rendelkezésére.

Ezen értesítem kapcsán felhívom a t. hölgyközönség figyelmét a legfontosabb körülményre, Ugyanis szolid elveim fenntartásával, e téren is, mint általában minden cikkben, céloim:

minőségben a legjobbat, árban a legolcsóbbat produkálni.

Tisztelettel;

KRÓH VILMOS Debreczen, Dégenfeld-tér (Kenyér-piacz).

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában, vagy a Csáthy Ferenc r. t. (Piac utca 8.), vagy a Hegedűs és Sándor r. t. (Piac-utca 34.), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vas-tagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-80. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Ablakok — minden nagyságban kaphatók — Ablakgyár, Blattner, Sziv-u. 14.

Női modell kalapok jutányosan szerethetők be Jungreisznál. — Arany János-u. 37. F353

Varrógépet alaposan javít első debreceni műszerész, új varrógépek nagy raktára. Keszler A. — Széchenyi-utca 1. 9a

Szines filekalapok kaphatók 110 ezer koronától, bársony kalapok, valamint átalakítások olcsón készülnek. Matta Anna, Csetete 10. 778

Urinő gyors sikerrel tanít magyar nótát cigányosan kotta nélkül. Péterfia 40. H428

Takaréküzhelyekből nagy raktár, jó és legelősebb Miklós-utca 13. alatt. H422

Brück Zeneelmélet és alaktan (Zeneköltészet) lezártított áron kapható Csillag könyvkereskedésben F405

LAKÁS, ÜZLET

Kiadó csinosan butorozott utcai szoba. Kandia-u. 15. 722

Egy, esetleg kétágyas butorozott szoba kiadó. Péterfia 40. H427

Egy fűszerüzlet kétszobás lakással és berendezésekkel eladó. Cim a kiadóban. H423

Egy különbejáratu butorozott szoba kiadó. Péterfia 83. H421

Egy butorozott szoba kiadó. Dégenfeld-tér 3. keresztpület. 791

Egy vagy kétágyas butorozott szoba kiadó, esetleg teljes ellátással is. Teleki 5. 780

Egy utcai szoba és konyha lelépéssel átadó. Kölcsey-utca 16. sz. 788

Akadémiai hallgatónak kiadó ellátással butorozott szoba. Városhaza trafik. Piac-utca. 756

Butorozott szoba kiadó. Péterfia 42. Értekezni ugyanott az üzlebe. 761

Gyermektelen házaspár 2-3 szobás lakást keres, békebeli lakbért fizet. Hajó-utca 4. H419

Műhelynek vagy raktárnak való helyiség Rákóczy-utca 13. sz. alatt kiadó. 758

Butorozott szoba kiadó. Jókai-u. 22. sz. F398

ALLÁST KAP

Mérlegképes könyvelő elvállal könyvelést, órákonyvelést, levelezést és irodai szakmunkát, mérsékelt díjazásért. Ajánlatokat Deutscher Lajos Piac-utcai főüzletébe kér. F363

Mindenes takarítónő felvétetik. Kigyó-utca 8. 779

Perfekt szakácsné jó bizonyítvánnyal elsejére kerestetik. Kémalom-utca 9. 784

Bejáró asszonyt keres azonnali belépésre Darabos-utca 23., I. ajtó. 783

Cipészsegédet, elsőosztályút hét-számra felvesz Zeke, Csapó 72. H424

Bejárónőt felveszek reggeli foglalkozásra. Kornhoffer gyógyszerész, Kossuth-utca 60. H425

Szobaleány felvétetik október elsejére. Sas-utca 4., I. 3. H429

Uri házhoz jól főző mindenés és egy gyermekszertető, intelligensebb jó lelkű leány kerestetik, ki már gyermekeknel volt. Német előnyben. Cim a Tiszántúli Hírlapnál. 785

ALLÁST KERES

Okleveles ápolónő betegápolásra ajánlkozik. Cim: Homok-utca 4. F404

Jobb nő ajánlkozik gazdasszony-nak vagy szakácsnének elsejére. Cim a kiadóban. 789

Kiadórolag nagyobb intelligens uri házhoz három vidéki jobb urileány elmennének egy vagy esetleg két gyermek mellé nevelőnek. Cim a kiadóban. 782

KERESLET

Egyetemi hallgatót vagy hallgatókat teljes ellátással vagy anélkül elfogad Maukné, Péterfia 45. sz. 781

Fiatl orvosnövendék uri családnál teljes ellátást kap. Ötödéves orvosnövendékekkel együtt lakik. — Cim a Debreczen kiadóhivatalában. 777

Elveszett ezüst karóra a Nagyerdőn. Megtaláló jutalmat kap „Debreczen” kiadóhivatalában. 786

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik. Péterfia 39. 787

Hentesársat keresek üzletem felérésébe. Cim a kiadóban. 794

ELADAS

Szűz négyezer korona kilónként Dr. Neufeld. Piac-utca 19. 792

Eladó kettős Wertheim szekrény — plüss-divány, ebéglasztal, hat szék. Piac 26. I. em., Fenyőné. F366

Négy üléses téli kocsis eladó. — Sámson-utca 6. sz. F399

Eladó 4 darab új perzsaszőnyeg, 4 darab új perzsaszőnyegszővőgép Czepléd-utca 16. H419

Eladó egy szőlőszövőgép, egy szőlőtáposó kád. Czepléd-utca 16. sz. H420

Köntöskert, Szabolcsi-utcába 2 nagy hold kerti föld eladó. Értekezni Simonffy-utca 1. emelet II. — ugyanott egy, utcai szoba kiadó. 780

Eladó komplett tükrös szilvafaháló elutazás miatt jutányosan. — Cim a kiadóban. H426

Eladó könnyű egylovas szekér, 2 drb. hám, csukka. Burgondia-u. 11. 790

VEGYES

Tüzifa és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi tüzifa behozatalinál. Fürdő-u. 2. Telefon 10—93.

Harisnyakötődémmel Kar utca 23. alá költöztem. Harisnyafejlesztéseket és kötéseket részemre a Márton Gyula és fia cég üzletében is (Piac- és Simonffy-utca sarok) — vállallnak. Sauerbrunn.

Kiadó Kishegyesen 44 és fél holdas tanya. Baross-utca 30. Ugyanott gyermektelen házmester felvétetik. 770

Gazdászok, egyetemi hallgatók la kást teljes leletással kaphatnak keresztény uri családnál. Piac 19, folyosó balra. 775

Segítő barát jelégére levél van a kiadóba, kérem átvenni „Megértőtől”. F403

Jó írásu és jól számolni tudó kiszolgáló leányt azonnali belépésre felveszek. Pézúzet, Virág-utca 1. 795

Mindenes főzőnő felvétetik. Értekezni reggel 8 ótától délután 4-ig Péterfia 42. földszint jobbra. 793

Butorozott szoba kiadó, esetleg két ur részére. Burgondia-u. 11. 797

Asszonyok, fiúk, lányok, könnyebb munka elvégzésére felvétetnek. Jelentkezni Frank Hírlapiroda. Király-utca 2. 796

Fiatl kereskedősegéd, ki irodai munkákban is jártas, raktárnoknak, vagy irodai alkalmazottnak szerény díjazással október 1-re ajánlkozik. Cim a Debreczen kiadó hivatalában. 799

Három szobás komplett uri lakás házaspárnak butorozva kiadó. Maróthy György 41.

Egy intelligens kisasszony kerestetik Szoboszlóra, 5 és 7 éves gyermekek mellé. Érdeklődni lehet: Bika kávéház, I. em. 8. Tolnainénál.

Legelőnyösebb
Legtiszább
Legtakarékosabb
egyenletes fűtés
csak gázgyári

kokszzsal
érhető el.

Ne vegyen drága külföldi árut, tegyen próbarendelést a

gázgyárban

1 mázsa ára 75.000 korona —
Házhoz szállítás 4.000 korona és
a forgalmi adó. — 100 mázsdán
felül nagy árengedmény.

Kedvező feltételek!
TELEFON SZAM: 74.

Első francia karöltés

SZABÓ JÓZSEF Városhaza-utca 11. sz., Sebest Anna-utca sarok
KÉSZ HENCSEK RAKTARON

Sovány sertéseknek NAGYTETENYBEN való
hizlalására közvetítéssel 80 percentet folyósít és az összes takarmányt e ötegezi a MAGYAR SERTÉS-HIZLALÓ és HUSIPARI Részvénytársaság
Hízott sertésekre és marhákra Ferencvárosi berakásra 90 percentet folyósítók kamatmentesen
Bővebb felvilágosítást debreceni irodám ad. — Bika-szálló, fél emelet.
BARANYI, sertés és marha bizományos. Telefon 11-71

Galambos

cukrászda október 1-én
nyílik meg
Kossuth-u. 11. (Kardos-ház).

Festéket

családiakok, brunon, srentin, trinitat, románciakok és minden színű norfészeket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat

STERN

festéküzletben Piac ucca 10.
Bikdvai szemben.

WELLS

NAGYVILAG TORTENETE

MAGYARUL

1000 száz
illusztrációval, térkép- és grafikonmelléklettel
A ma legjelentősebb írói alkotása, történelem a XX. század a szomszögekből nézve a XX. század embere számára. Világsiker. Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikon-aiaku, 640 oldalas, egész vászonkötésű könyv ára 665.000 korona
Előzetes megrendelés esetén csak 441.000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63.000 K-as részletekben törleszhető.

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADÁS

Butor

kizárólag jó minőségben részletekre is kapható

Wainstock Henriknél
Apolló butorüzlet, Miklós-u. 2.

Nyomatott a Tiszántúli Hírlap r.t. könyvnyomda körforgógépein Debreczen, József kir. herceg-u. 6. sz.